

«Λάμποντες, ἀστράπτοντες,
ἄλλοιωμένοι ὀθνεῖαν ἀλλοίωσιν εὐπρεπεστάτην»

Ἀπὸ τὴν ἱερὰ Ἀνάληψι στὴν ἅγια Πεντηκοστή

Ἡ ἐξαγνισμένη καρδιά
ὡς βᾶσις τῆς μυστικῆς κλίμακος

Προσευχὴ – Ὁμολογία – Θέωσις

α. «Ἀγνίσατε καρδίας...»

ΑΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΘΟΥΜΕ καὶ πάλι οἱ δῆμοι τῶν φιλο-θέων
καὶ φιλο-χρίστων καὶ φιλο-παρακλήτων!...

Ἡ θεοποιὸς Χάρις τῆς Ἁγίας Τριάδος μᾶς προσκαλεῖ σήμερα,
στοῦ ὑπερῶν τῆς Πεντηκοστῆς, σὲ μία ἱερὰ πανδαισία!...

Καὶ φωτίζει τοὺς Ἁγίους Πατέρας νὰ μᾶς ὑπενθυμίσουν, ὅτι ὑπάρχει μία ἱερὰ *τάξις*:

«νὰ ἀνάγεται ὁ νοῦς ἀπὸ τὸ Πνεῦμα εἰς τὸν Υἱόν, καὶ διὰ τοῦ Υἱοῦ νὰ ἀνάγεται εἰς τὸν Πατέρα»¹.

ὅτι ὑπάρχει μία μυστικὴ *κλίμαξ*:

«Πᾶσα ἡ τῶν ἀγαθῶν χορηγία ἢ εἰς ἡμᾶς γινομένη, ἐκ Πατρὸς πρόεισι δι' Υἱοῦ ἐν Πνεύματι»¹.

Τώρα, μετὰ τὴν ἔνδοξην καὶ θεοπρεπῆ Ἀνάληψιν, βλέπουμε τὸν Σωτῆρα μας Χριστό, **«πορευθέντα εἰς Οὐρανόν»**, νὰ εὐρίσκεται **«ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὑποταγέντων Αὐτῷ Ἀγγέλων καὶ Ἐξουσιῶν καὶ Δυνάμεων»²** καὶ πάντων τῶν Ἁγίων Ἀσωμάτων...

Πῶς ἄρα γε θὰ ἀνέλθῃ ὁ νοῦς μας στὸ ὕψος αὐτό; Καὶ πῶς θὰ κατέλθῃ στὴν καρδιά μας **«ἡ τῶν ἀγαθῶν χορηγία»;**

Ἄς ἀκούσωμε τὸν ἱερομύστη Ἅγιο Ἀπόστολο Ἰάκωβο:

«ἀγνίσατε καρδίας δίψυχοι»³!

Θὰ πρέπει ἡ μυστικὴ *κλίμαξ* νὰ ἔχῃ ὡς ἀδιάσειστη βάσιν τὴν ἐξαγνισμένην *καρδιά* μας· αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ρίζα ὅλων τῶν ἐξωτερικῶν πράξεων, οἱ ὁποῖες ἐνεργοῦνται μὲ τὸ σῶμα· ἀπὸ αὐτὴν, ὅπως μᾶς διαβεβαίωσε ὁ Κύριός μας, ἐκπηγάζουν ὅσα καθιστοῦν τὸν ἄνθρωπο ὄντως ἀκάθαρτο:

«ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι· ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον»⁴.

Καὶ πῶς, ἱερώτατε Ἀδελφὲ τοῦ Κυρίου μας, θὰ ἐξαγνισθοῦμε ἡμεῖς οἱ ὀλιγόψυχοι καὶ **«δίψυχοι»** Χριστιανοί;...

«Ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε»⁵!

«“Ταλαιπωρήσατε”, ὧ Χριστιανοί!», ἐρμηνεύει ὁ νεόφωτος Ἡσυχαστῆς τοῦ Ἄθωνος· **«ἤγουν μὲ τὴν θέλησίν σας κακοπαθήσατε, καὶ διαλέξετε καὶ περιπατήτε τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην σιράταν τῆς ἀρετῆς»· «“πενθήσατε καὶ κλαύσατε”, ἐπειδὴ τὸ πένθος καὶ ἡ κατὰ Θεὸν λύπη, καὶ μάλιστα τὸ κλαύσιμον καὶ τὰ δάκρυα, αὐτὰ πολλὰ βοηθοῦν εἰς τὸ νὰ καθάρισῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν μολυσμὸν**

τῆς καρδίας του, καὶ νὰ λάβῃ συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν του»⁶.

Ἅγιοι Πατέρες, τί ἄλλο ἄρα γε εἶναι ἀναγκαῖο νὰ συνταιριασθῆ μετὰ τὴν εὐλογημένη *ταλαιπωρία* καὶ τὸ μακάριο πένθος;...

«Καθαρίζει δὲ τὴν καρδίαν», συνεχίζει ὁ ἱερὸς Νικόδημος, *«ἀκόμῃ καὶ ἡ ἐν καρδίᾳ συνεχῶς μελετωμένη προσευχὴ τοῦ “Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με”, μετὰ τὸ σύμμετρον*

κράτημα τῆς ἀναπνοῆς· διότι ἡ θέρμη ἐκείνη ὁποῦ γεννᾶται ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἁγίας Προσευχῆς, κατατρώγει καὶ χωνεύει τὰς ἀκαθαρσίας τῆς καρδίας»⁶.

Ναί! τὸ ζητούμενον εἶναι αὐτὴ ἡ ἱερὰ *«θέρμη»*, τὴν ὁποία ἀνάπτει ὁ Παράκλητος στὴν *καρδιά* μας, ὅταν μετὰ ζῆλο ἀναζητοῦμε διὰ μέσου τῆς *Εὐχῆς* τοῦ Ἰησοῦ *«τὴν ἐντὸς ἡμῶν οὖσαν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ»*.

«Θέρμη γάρ τις ἐγγίνεται τῇ καρδίᾳ διὰ τῆς μελέτης ταύτης», μᾶς διαβεβαιώνει ἡ κορυφὴ τῶν Ἰσυχαστῶν, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, *«ὡς μυῖας τοὺς πονηροὺς ἀποσοβοῦσα λογισμοὺς καὶ πνευματικὴν εἰρήνην καὶ παράκλησιν ἐμποιοῦσα τῇ ψυχῇ καὶ τὸν ἁγιασμὸν τῷ σώματι παρέχουσα, κατὰ τὸν εἰπόντα· “ἐθερμάνθη ἡ καρδιά μου ἐντὸς μου, καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ”»⁷.*

Ἄλλὰ καὶ ὁ θεόφθογγος Προφῆτης Ἡσαΐας μᾶς ἐνθαρρύνει στὸ σωτήριο ἔργο τῆς καθάρσεως τῆς *καρδιάς*:

«Κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν»⁸!

Ἁγιάζεται καὶ δοξάζεται καὶ προσκυνεῖται ὁ Θεὸς κυρίως καὶ ἀληθῶς μέσα στὴν καθαρὴ καὶ ἐξαγνισμένη *καρδιά* μας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐν τῷ ὀνόματι Αὐτοῦ διώκονται οἱ ὑπερήφανοι καὶ βλάσφημοι, οἱ πονηροὶ καὶ μισάδελφοι, οἱ αἰσχροὶ καὶ ἀκάθαρτοι λογισμοί.

β. «Αιχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα...»

ΑΝΗΛΘΕ ὁ Κύριός μας, «πορευθεῖς εἰς Οὐρανὸν»⁹ καὶ ὑπετάγησαν εἰς Αὐτὸν πᾶσαι αἱ Οὐράνιαι Δυνάμεις.

Καὶ ἡ καρδιά μας, προκειμένου νὰ ὑψωθῆ, νὰ γίνῃ μετέωρος καὶ οὐράνιος, νὰ συμπολιτεύεται μὲ τοὺς φωτοειδεῖς Ἀγγέλους, θὰ πρέπη πρωτίστως νὰ αἰχμαλωτίσῃ «πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Θεοῦ»¹⁰.

Θεῖε Ἀπόστολε Ἰάκωβε, πῶς θὰ κατορθώσουμε τὸ ἀκατόρθωτο ἔμεῖς οἱ ὀλιγόψυχοι καὶ «δίψυχοι»;...

«ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ, ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύζεται ἀφ' ὑμῶν»¹¹!...

Καὶ Σύ, οὐρανοδρόμε Παῦλε, ἄρά γε συμφωνεῖς;...

«Μηδὲ δίδετε τόπον τῷ διαβόλῳ»¹²!...

Ναί! Ὁ Κύριος παρέχει τὴν χάριν καὶ τὴν δύναμιν Του στοὺς ταπεινοὺς, οἱ ὁποῖοι ὑπατάσσονται ἀπερίεργα στὸ θέλημά Του· μὲ Αὐτὴν ὁ ἡγεμονικὸς καὶ αὐτοκρατορικὸς *Νοῦς* ἀνθίσταται καὶ πολεμεῖ ἀνδρείως τὸν διάβολο, ὅταν μᾶς προσβάλλῃ καλὴ προσπάθῃ τυραννικὰ νὰ εἰσέλθῃ στὴν καρδιά μας μὲ ὄχημα τοὺς βλασφήμους καὶ πονηροὺς καὶ ἀκαθάρτους λογισμοὺς.

Ἀπαιτεῖται νῆψις καὶ προσευχή, ὥστε νὰ μὴ δίδουμε *τόπον*, δηλαδὴ νὰ μὴν ἀνοίγουμε τὴν καρδιά μας στὸν διάβολο καὶ νὰ μὴ παραχωροῦμε ἔδαφος γιὰ *συνδυασμούς*, *συνομιλίαι* καὶ *συγκαταθέσεις*.

Ὁ διάβολος, ὁ πονηρὸς ὄφις, ὅταν εὕρῃ κάποιο *κενό*, κάποια *εἴσοδο*, εἰσάγει πρῶτα τὸ *κεφάλι* του καὶ κατόπιν σύρει μέσα ὅλο τὸ *σῶμα* του, δηλαδὴ ὅλη τὴν ἀκάθαρτη ἐνέργειά του καὶ μᾶς κυριεύει πλήρως· τότε, οἱ κακοὶ λογισμοὶ γίνονται *ὀχυρώματα* καὶ *ὑψώματα* καὶ *πλάνες*, τὰ ὁποῖα μᾶς στεροῦν τὴν *ἀπλανῆ γνῶσιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ*.

Ὁ ἱερὸς Ἐκκλησιαστὴς μᾶς καθιστᾷ προσεκτικούς:

«Ἐὰν πνεῦμα τοῦ ἐξουσιάζοντος ἀναβῆ ἐπὶ σέ, τόπον σου μὴ ἀφῆς»¹³!...

Ἀλλά, μὴ δειλιάζετε!..., μᾶς ἐνισχύει ὁ πνευματέμφορος Παῦλος· ὁ ἀγὼν εἶναι βεβαίως μεγάλος καὶ ἄνισος, ἀλλὰ

«τὰ ὄπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ, πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων· λογισμοὺς καθαίρουντες καὶ πᾶν ὑψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Θεοῦ»¹⁴.

Καὶ τί ἄλλο θὰ πρέπει, Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, νὰ προσθέσουμε στὴν γενναία αὐτὴν ἀντίστασι, ὥστε νὰ φύγῃ ὁ διάβολος, νὰ καθαιρεθοῦν τὰ ὀχυρώματα καὶ τὰ ὑψώματά του, νὰ αἰχμαλωτίσουμε δὲ καὶ νὰ ὑποτάξουμε *«τὰς δαιμονικὰς νοήσεις εἰς τὴν ὑπακοὴν καὶ τὴν ἀπλανῆ γνώσιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ»;*

«Ἐὰν συνειθίζης», λέγει ὁ θεοφόρος Νικόδημος, *«νὰ μελετᾷς εἰς τὴν καρδίαν σου ταύτην τὴν σύντομον προσευχὴν: “Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ Θεοῦ, ἐλέησόν με”, καθὼς διδάσκουσιν οἱ θεῖοι Πατέρες, οἱ καλούμενοι Νηπτικαί· τὸ γὰρ ἅγιον καὶ φοβερὸν ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ μελετώμενον, γίνεται ὡσὰν μία μάχαιρα καὶ μᾶστιξ, καὶ μαστίζει τὸν διάβολον, καὶ διώκει αὐτὸν καὶ τοὺς μετ’ αὐτοῦ δαίμονας ἀπὸ τὴν καρδίαν»¹⁵.*

γ. «Ὅς ἂν ὁμολογήσῃ...»

ΗΓΑΠΗΜΕΝΕ Ἀπόστολε τοῦ Κυρίου μας, πῶς ἄρα γε θὰ γνωρίσουμε, ὅτι ἡ τῶν «ἀγαθῶν χορηγία» ἔχει κατέλθει ἐκ τοῦ Πατρὸς διὰ τοῦ Υἱοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι στὴν καρδιά μας;

«Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν Αὐτῷ [τῷ Θεῷ] μένομεν καὶ Αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος Αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν»¹⁶.

Ἀπὸ τὴν μυστικὴ κλίματα, κατέρχεται καὶ ἐνοικεῖ στὴν ἐξαγνισμένη καρδιά τὸ Ἅγιον Πνεῦμα· μὲ Αὐτὸ συνοικεῖ καὶ συσκηνώνει καὶ ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱός.

«Ὅπου ἂν ἡ μία τῆς Τριάδος Ὑπόστασις παρῆ», λέγει ὁ ἱεροφάντης Χρυσόστομος, *«πᾶσα πάρεστιν ἡ Τριάς»¹⁷. «ἡ Ἁγία καὶ Μακαρία Τριάς, ἀδιαίρετος καὶ ἠνωμένη πρὸς ἑαυτὴν ἐστι»,* συνεχίζει ὁ φωστὴρ τῆς Ἀλεξανδρείας Ἀθανάσιος, *«καὶ λεγομένου*

τοῦ Πατρὸς, πρόσεστι καὶ ὁ τούτου Λόγος, καὶ τὸ ἐν τῷ Υἱῷ Πνεῦμα· «μία γάρ ἐστιν ἐκ τοῦ Πατρὸς χάρις δι' Υἱοῦ, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ πληρουμένη»¹⁸.

Ὅταν ἐλάβαμε τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, *«ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθημεν»¹⁹*, τὸ δὲ σπέρμα τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐγκατοίκησε βαθειὰ μέσα στὴν γῆ τῆς καρδιάς μας, ὅπου συνεχῶς αὐξανόμενο μᾶς ὀδηγεῖ *«εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ»²⁰*.

Αὐτὸ τὸ σπέρμα τῆς Χάριτος, ἔστω καὶ ἂν καταχωθῆ ἀπὸ τὶς προαιρετικὲς ἁμαρτίες μας, ὅμως δὲν σβήνει καὶ δὲν ἀφανίζεται ποτὲ τελείως, ἀλλὰ – ὅπως μᾶς διδάσκει ὁ θεόσοφος Νικόδημος,

«εἶναι ὡσὰν ὁ σπινθῆρ τοῦ πυρὸς κεχωσμένος μέσα εἰς τὴν θερμὴν στάκτιν· οὔτε μᾶς ἀφῆκε τελείως, ἀλλὰ εὐρίσκεται εἰς ἡμᾶς προσμένουσα τὴν μετάνοιάν μας, ἵνα δηλαδὴ ἡμεῖς καθαρῶμεν πρῶτον τὴν καρδίαν μας ἀπὸ τὰ πάθη, τὰ ὁποῖα εἶναι ἡ στάκτιν ὁποῦ σκεπάζει αὐτὸν τὸν σπινθῆρα τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· καὶ ἀφοῦ καθαρῶμεν αὐτὴν καὶ εὐρῶμεν τὸν κεκρυμμένον σπινθῆρα τῆς Χάριτος, ἐπιθέσωμεν εἰς αὐτὸν ὡσὰν ξύλα, τὰς ἀρετὰς, καὶ φυσήσαντες μὲ μίαν ἀνδρείαν προθυμίαν, ἀνάψωμεν πῦρ· ἤγουν γνωρίσωμεν καθαρότερα καὶ αἰσθητικώτερα τὴν ἐνέργειαν καὶ δύναμιν τῆς ἐν ἡμῖν οἰκούσης θείας Χάριτος, διὰ τῆς ἐν καρδίᾳ γινόμενης ζωοβλύτου θέρμης· καὶ φωτισθῶμεν δι' αὐτῆς, καὶ ἀρπαγῶμεν εἰς Ἀποκαλύψεις Μυστηρίων ἀλαλήτων τοῦ Πνεύματος· καὶ τελειωθῶμεν κατὰ τὴν δυνατὴν ἀνθρώπῳ τελειότητα»²¹.

Κορυφῆε τῶν Θεολόγων, Ἰωάννη Μαθητὰ τοῦ Κυρίου, δίδαξέ μας τὸν τρόπον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ μὲν Χριστὸς μας θὰ εἶναι διαρκῶς στὴν καρδιά μας, ἐμεῖς δὲ θὰ εἴμεθα διαρκῶς στὸν Θεό!...

«Ὅς ἐὰν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ»²².

Ὁ Θεὸς μένει καὶ σκηνώνει σὲ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος *ὁμολογεῖ* τὸν Ἰησοῦν ὡς Υἱὸν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀντιστρόφως, ὁ *ὁμολογῶν* τὴν σωτήριον αὐτὴν *ὁμολογίαν*, μένει στὸν Θεόν.

Αὐτὴ ἡ νοερὰ ἔνωσις καὶ συνάφεια καὶ ἀγαπητικὴ ἀνάκρασις, ἡ ὁποία εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς καλῆς *ὁμολογίας* μας, ἀποδεικνύει γιὰ μία ἀκόμη φορά, μὲ ἕναν πράγματι ἀποκαλυπτικὸ τρόπο, τὴν μεγίστη ἀξία τῆς ἀδιαλείπτου ***Εὐχῆς τοῦ Ἰησοῦ***: ἀδιαλείπτως προσευχόμενοι, ὁμολογοῦμε ἀδιαλείπτως τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ μας· ἐπομένως, ἔχουμε ἀδιαλείπτως τὸν Θεὸ στὴν καρδιά μας καὶ ταυτοχρόνως μένουμε ἀδιαλείπτως ἐν τῷ Θεῷ Πατρὶ, διὰ τοῦ Υἱοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι!...

«Διὰ τοῦτο καὶ οἱ καλούμενοι Νηπτικοὶ Πατέρες», συμπεραίνει τὸ ἱερὸ πτηνὸ τοῦ Ἄθωνος, ***«πειθόμενοι εἰς τὸν λόγον τοῦτον τοῦ Θεολόγου, διδάσκουσι, ὅτι ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ μελετοῦν πάντοτε, καὶ νὰ προσεύχονται ἀδιαλείπτως ταύτην τὴν σύντομον καὶ μονολόγιστον καλουμένην εὐχήν, τὴν λέγουσαν “Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με”· ὁ γὰρ ταύτην τὴν εὐχὴν μελετῶν συνεχῶς εἰς τὴν καρδίαν του, αὐτὸς ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ τοῦτο ὁμολογῶν, ἔχει τὸν Θεὸν μένοντα εἰς τὸν ἑαυτὸν του, καὶ αὐτὸς μένει εἰς τὸν Θεόν, καὶ χαριτώνεται καὶ ἀγιάζεται ἡ καρδιά του· καὶ ναὸς Θεοῦ γίνεται, καὶ ἀξιώνεται πολλῶν καὶ μεγάλων χαρισμάτων· καὶ σωρείαν ἀγαθῶν ἀπολαμβάνει παρὰ Θεοῦ, καθὼς οἱ αὐτοὶ Νηπτικοὶ Πατέρες τὰ ἀριθμοῦσι»***²³.

Εἶναι ἀναγκαία λοιπὸν ἡ συνεχῆς *ὁμολογία* τοῦ Σωτῆρος μας ὡς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὥστε ὁ Παράκλητος νὰ εἶναι συνεχῶς παρὼν μέσα μας, διαρκῶς ἐπιτιμῶν τὰ ἀπειλητικὰ κύματα καὶ τοὺς σφοδροὺς ἀνέμους τῶν παθῶν, τὰ ὁποῖα διεγείρουν τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ διαρκῶς εἰρνεύων τὴν *καρδιά* μας.

«Καὶ ἐπειδὴ τὰ πάθη καταπραΰνονται μὲ τὴν προσευχή», μᾶς χειραγωγεῖ ὁ Ἅγιος Ἰγνάτιος Μπριαντσανίνωφ, ***«ἔτσι καὶ πρέπει, ὅταν αὐτὰ ξεσηκωθοῦν (μέσα μας), νὰ κάνουμε νοερά, χωρὶς βιασύνη***

καὶ πολὺ ἥσυχᾶ, τὴν προσευχὴν τοῦ Ἰησοῦ (δηλαδὴ τό: “Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με”), ἡ ὁποία σιγὰ-σιγὰ θὰ καταπραῦνει καὶ θὰ πάψει τὰ πάθη ποὺ ξεσηκώθηκαν. Μερικὲς φορές τὸ ξεσπῶμα τῶν παθῶν καὶ ἡ ἐφοδος ἐχθρικῶν λογισμῶν γίνονται μὲ τόση δύναμιν, ὥστε νὰ ἀνεβάζουν τὸν ἄνθρωπο σὲ μιὰ μεγάλη ψυχικὴ ἄθλησιν. Τότε εἶναι ἡ ὥρα ἐνὸς ἀόρατου μαρτυρίου. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὁμολογοῦμε τὸν Κύριο ἐνώπιον τῶν παθῶν (μας), κι ἐνώπιον τῶν δαιμόνων μὲ παρατεταμένη προσευχή, ἡ ὁποία ὅπωςδήποτε θὰ φέρει τὴ νίκη»²⁴.

* * *

«Ὁ Κύριος ἀνελήφθη εἰς Οὐρανοῦς, ἵνα πέμψῃ τὸν Παράκλητον τῷ κόσμῳ»²⁵.

Ὅλοι οἱ προσκεκλημένοι στὴν ἱερὰ πανδαισία τῆς Πεντηκοστῆς· ὅλοι οἱ φιλό-θεοὶ καὶ φιλό-χριστοὶ καὶ φιλο-παράκλητοὶ· ὅσοι μυηθήκαμε στὴν ἱερὰν τάξιν τῆς ἀναβάσεως ἀπὸ τοῦ Πνεύματος διὰ τοῦ Υἱοῦ στὸν Πατέρα, ἀλλὰ καὶ τῆς καταβάσεως ἀπὸ τοῦ Πατρὸς διὰ τοῦ Υἱοῦ στὸ Πνεῦμα· ὅσοι δεχθήκαμε τὴν πνεύσασαν θεήρρυτον Χάριν, ἃς εἴμεθα ὅλοι λαμπροί, ὅλοι ἀστραπόμορφοι, ὅλοι ἀλλοιωμένοι ἀλλοίωσιν ὠραιοτάτην καὶ παράδοξον!...

Ἐμεῖς ἀξιωθήκαμε, μὲ τὴν βοήθεια τῆς Θεομήτορος καὶ τῶν πνευματοφόρων Πατέρων, νὰ γνωρίσουμε ὅτι ἡ τριφεγγὴς οὐσία τῆς Θεότητος εἶναι ἰσοσθενής, ἀδιαίρετος καὶ σοφὴ!...

Θεολογοῦντες λοιπὸν καὶ ὁμολογοῦντες ὀρθοδόξως, δοξάζομεν καὶ μεγαλύνομεν Πατέρα δι' Υἱοῦ ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας!...

«Ὅσοις ἐπνευσεν ἡ θεήρρυτος χάρις, λάμποντες, ἀστράπτοντες, ἠλλοιωμένοι, ὀθνεῖαν ἀλλοίωσιν εὐπρεπεστάτην, ἰσοσθενοῦσαν τὴν ἄτμητον, εἰδότες, σοφὴν τρίφεγγον οὐσίαν, δοξάζομεν»²⁶.

Τῷ δὲ δοτῆρι παντὸς ἀγαθοῦ
Τριαδικῷ Θεῷ
δόξα καὶ εὐχαριστία!

1. Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Ἑρμηνεία εἰς τὸν Ἰαμβικὸν Κανόνα τῆς Πεντηκοστῆς, Ὁδὴ Α΄, Εἰρμός, Ἑορτοδρόμιον, σελ. 555, Ἐν Βενετία 1836.
 - Ὁ Ὅσιος Νικόδημος παραπέμπει στὸν Μέγα Βασίλειο:
«Ἡμεῖς ὑποδεχόμενοι τὰ δῶρα, πρῶτον ἐντυγχάνομεν τῷ διανεμόντι (ἤτοι τῷ Πνεύματι)· εἶτα ἐννοοῦμεν τὸν ἀποστείλαντα (ἤτοι τὸν Υἱόν)· εἶτα ἀνάγομεν τὴν ἐνθύμησιν ἐπὶ τὴν πηγὴν καὶ αἰτίαν τῶν ἀγαθῶν (ἤτοι τὸν Πατέρα)».
(Μ. Βασιλείου, PG τ. 32, στλ. 133C/Περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Κεφάλ. ΙΖ΄, § 37).
 - Βλ. τοῦ Αὐτοῦ ἐπίσης:
«Ἡ τοίνυν ὁδὸς τῆς θεογνωσίας ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς Πνεύματος, διὰ τοῦ ἐνὸς Υἱοῦ, ἐπὶ τὸν ἕνα Πατέρα. Καὶ ἀνάπαλιν, ἡ φυσικὴ ἀγαθότης, καὶ ὁ κατὰ φύσιν ἀγιασμός, καὶ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα, ἐκ Πατρὸς, διὰ τοῦ Μονογενοῦς, ἐπὶ τὸ Πνεῦμα διήκει».
(Αὐτόθι, στλ. 153CD/Κεφάλ. ΙΗ΄, § 47).
2. Α΄ Πέτρ. γ΄ 22.
3. Ἰακ. δ΄ 8.
4. Ματθ. ιε΄ 19-20.
5. Ἰακ. δ΄ 9.
6. Ὁσίου Νικοδήμου, εἰς τὸ Ἰακ. δ΄ 9, Ἑρμηνεία εἰς τὰς Ἑπτὰ Καθολικὰς Ἐπιστολάς, σελ. 52, Ἐνετίσιν 1806.
7. Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, PG τ. 151, στλ. 129A/Ὁμιλία ΙΑ΄, Εἰς τὸν Τίμιον καὶ Ζωοποιὸν Σταυρόν. Ψαλμ. λη΄ 4.
8. Α΄ Πέτρ. γ΄ 15· Ἦσ. ν΄ 13.
9. Α΄ Πέτρ. γ΄ 22.
10. Β΄ Κορινθ. ι΄ 5.
11. Ἰακ. δ΄ 7.
12. Ἐφεσ. δ΄ 27.
13. Ἐκκλ. ι΄ 4.
14. Β΄ Κορινθ. ι΄ 4-5.
15. Ὁσίου Νικοδήμου, εἰς τὸ Ἰακ. δ΄ 7, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 49.
16. Α΄ Ἰωάν. δ΄ 13.
17. Ἰ. Χρυσοστόμου, PG τ. 60, στλ. 519/Εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους, Ὁμιλία ΙΓ΄, § η΄.
18. Μεγάλου Ἀθανασίου, PG τ. 26, στλ. 565AB/Ἐπιστολὴ Α΄ πρὸς Σεραπίωνα Θμούεως, § 14.
19. Ἰωάν. α΄ 13.

20. Ἐφεσ. δ' 13.
21. Ὁσίου Νικοδήμου, εἰς τὸ Α' Ἰωάν. γ' 24, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 259.
22. Α' Ἰωάν. δ' 15.
23. Ὁσίου Νικοδήμου, εἰς τὸ Α' Ἰωάν. δ' 15, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 273.
24. Ἁγίου Ἰγνατίου Μπριαντιανίνωφ, «*Ἡ ἐπίδραση τῆς νοεράς προσευχῆς*», περιοδ. «Ὁρθόδοξη Μαρτυρία» Κύπρου, ἀριθ. 72/Χειμῶνας 2004, σελ. 39.
25. Ἐσπερινοῦ Ἀναλήψεως, Στιχηρὸν Ἰδιόμελον α'.
26. Κανόνος Ἰαμβικοῦ Πεντηκοστῆς, Ὄδῃ Θ', τροπ. Β'.